

जिल्हाधिकारी यांना “विभाग प्रमुख” म्हणून
घोषित करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण २७१५/प्र.क्र.१०६/१३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
तारीख: १९ मार्च, २०१६.

संदर्भ - शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. संकीर्ण-२७१५/प्र.क्र.१८/१३, दि.१५.१०.२०१५

प्रस्तावना -

अनुसूचित क्षेत्रातील जिल्हाधिकारी यांना अनुसूचित क्षेत्रात कार्यरत असलेल्या गट-“अ” व गट-“ब” संवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांचे गोपनीय अहवाल प्रतिवेदित आणि पुनर्विलोकन करण्याचे अधिकार संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये प्रदान करण्यात आले आहेत.

२. शासनातर्फे राबविण्यात येत असलेल्या शासनाच्या विविध योजनांच्या /कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणी/ पर्यवेक्षण/ संनियंत्रण/ समन्वयाची जबाबदारी जिल्हाधिकारी आणि विभागीय आयुक्त यांचेवर सोपविण्यात आलेली आहे. शासनाच्या योजनांची जिल्हा/विभागीय स्तरावर अंमलबजावणी करताना जिल्हाधिकारी/विभागीय आयुक्त यांचेकडून देण्यात येणाऱ्या निदेशांचे शासनाच्या महसूली विभाग आणि जिल्हा स्तरावरील विविध विभागातील अधिकाऱ्यांकडून योग्यरित्या /प्रभावीपणे अनुपालन केले जात नसल्याचे निदर्शनास येत आहे.

जिल्हा आणि विभागीय स्तरावर अंमलबजावणी होत असलेल्या योजनांची प्रभावी आणि जलदगतीने अंमलबजावणी करणे, कर्मचारी/ अधिकारी वृदांच्या गैरहजर राहण्यामुळे निर्माण होणाऱ्या अडचणींचे निराकरण करणे आणि एकूणच जिल्हा आणि विभागीय स्तरावर राबविण्यात येणारे शासनाचे महत्वाचे कार्यक्रम आणि योजनांच्या अंमलबजावणीमध्ये दर्जात्मक सुधारणा करण्याकरिता जिल्हाधिकारी आणि विभागीय आयुक्त यांना त्यांच्याकडे अंमलबजावणी/ पर्यवेक्षण/ संनियंत्रण/ समन्वयासाठी सुपूर्द करण्यात आलेल्या योजनांकरिता जिल्हाधिकारी यांना विभागप्रमुख म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यासंदर्भात शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतलेला आहे.

शासन निर्णय -

गृह विभाग आणि जिल्हा परिषदेकडील योजना/कार्यक्रम वगळता शासनाच्या विविध विभागांकडून जिल्हाधिकारी यांच्याकडे अंमलबजावणी/ पर्यवेक्षण/ समन्वय/ संनियंत्रणासाठी सुपूर्द करण्यात आलेल्या योजना/कार्यक्रम यांच्यासंदर्भात जिल्हाधिकारी यांना “विभाग प्रमुख” घोषित करण्यात येत असून त्यांना खालीलप्रमाणे प्रशासकीय अधिकार देण्यात येत आहेत.

(१) गृह विभाग आणि जिल्हा परिषदेकडील योजना / कार्यक्रम वगळता शासनाच्या विविध विभागांच्या जिल्हाधिकारी यांच्याकडे अंमलबजावणी /पर्यवेक्षण/समन्वय किंवा संनियंत्रणासाठी सुपूर्द करण्यात आलेल्या योजना/ कार्यक्रम यांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी संबंधित विभागांच्या जिल्हास्तरीय अधिकाऱ्यांना आवश्यक निर्देश देण्याचे अधिकार त्यांना असतील.

- (२) गृह विभाग आणि जिल्हा परिषदेकडील योजना/कार्यक्रम वगळता शासनाच्या विविध विभागांच्या जिल्हाधिकारी यांच्याकडे अंमलबजावणी/ पर्यवेक्षण/ समन्वय किंवा सनियंत्रणासाठी सुपूर्द करण्यात आलेल्या योजना/ कार्यक्रम यासंदर्भात संबंधित विभागाच्या जिल्हा प्रमुखांनी त्यांच्या वरीष्ठांना/ शासनास अंमलबजावणीसंदर्भात केलेल्या पत्रव्यवहाराची प्रत जिल्हाधिकारी यांना अग्रेषित करणे बंधनकारक असेल.
- (३) गृह विभाग आणि जिल्हा परिषदेकडील योजना /कार्यक्रम वगळता जिल्ह्यातील सर्व प्रशासकीय यंत्रणांना त्यांच्या योजना/ कार्यक्रम/ उपक्रम कार्यान्वित करण्यासंबंधीचा अंमलबजावणी संदर्भातील मासिक / तिमाही प्रगती अहवाल जिल्हाधिकारी यांच्याकडे पाठविणे अनिवार्य असेल.
- (४) गृह विभाग आणि जिल्हा परिषदेकडील योजना/कार्यक्रम वगळता जिल्ह्यातील इतर सर्व विभागांच्या जिल्हाप्रमुखांना त्यांच्या नियोजित दौऱ्याचा कार्यक्रम जिल्हाधिकारी यांच्याकडे आगाऊ पाठविणे बंधनकारक असेल.
- (५) गृह विभाग आणि जिल्हा परिषद वगळता शासनाच्या विविध विभागांच्या जिल्हाधिकारी यांच्याकडे अंमलबजावणी/ पर्यवेक्षण/ समन्वय किंवा सनियंत्रणासाठी सुपूर्द करण्यात आलेल्या योजना/ कार्यक्रम यांच्यासंदर्भातील कागदपत्र/नस्ती अवलोकनार्थ मागविण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी यांना असतील.
- (६) उपरोक्तप्रमाणे जिल्हाधिकारी आणि विभागीय आयुक्त यांनी दिलेल्या निर्देशांकडे दुर्लक्ष होत असल्यास किंवा योजना/ कार्यक्रम यांच्या कामात हयगय होत असल्यास महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम, १९७९ व महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ अन्वये संबंधितांविरुद्ध विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्याचे अधिकार जिल्हाधिकारी यांना विभागप्रमुख/ शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी म्हणून असतील.
- (७) वरीलप्रमाणे जिल्हाधिकारी यांना विभाग प्रमुख म्हणून अधिकार प्रदान करुनही सर्व विभागांतील जिल्हा प्रमुख/विभाग प्रमुख /शिस्तभंगविषयक प्राधिकारी यांना असलेले प्रशासकीय अधिकार अबाधित राहतील.
- (८) गृह विभाग आणि जिल्हा परिषदेकडील योजना/कार्यक्रम वगळता शासनाच्या विविध विभागांनी जिल्हाधिकारी आणि विभागीय आयुक्त यांच्याकडे अंमलबजावणी/ पर्यवेक्षण/ समन्वय किंवा सनियंत्रणासाठी सुपूर्द केलेल्या योजना/ कार्यक्रम यांच्याशी संबंधित महसूली विभाग आणि जिल्हा स्तरावरील विविध विभागातील गट “अ” मधील अधिकाऱ्यांच्या, शासनाच्या योजना / कार्यक्रम अंमलबजावणीतील योगदानाचे मूल्यमापन जिल्हाधिकारी / विभागीय आयुक्त यांनी करावे व त्यांनी केलेले असे मूल्यमापन संबंधित अधिकारी यांच्या गोपनीय अहवालात समाविष्ट करण्यात यावे. संबंधित अधिकाऱ्याच्या पुनर्विलोकन अधिकारी यांनी प्रतिवेदन अधिकाऱ्यांचे मूल्यमापन आणि जिल्हाधिकारी/विभागीय आयुक्त यांच्याकडून प्राप्त झालेले मूल्यमापन विचारात घेऊनच पुनर्विलोकन करावे. अशा प्रकारे जिल्हाधिकारी / विभागीय आयुक्त यांनी केलेले मूल्यमापन गोपनीय अहवालात समाविष्ट केलेले नसल्यास सदर गोपनीय अहवाल पूर्ण असल्याचे मानण्यात येणार नाही.

सदर शासन निर्णय महसूल विभागाच्या सहमतीने तसेच वित्त विभागाने त्यांच्या अनौ. सं.क्र.३५/२०१६/सेवा-६, दि.५.३.२०१६ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुलक्षून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३१९१८१२१५३३०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ. भगवान सहाय)

अपर मुख्य सचिव (सेवा), महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिव
३. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व प्रशासकीय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई (पत्राने)
५. प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने)
६. प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई (पत्राने)
७. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई (पत्राने)
८. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे सचिव
९. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे सचिव
१०. सर्व विधान सभा/परिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ
११. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई (पत्राने)
१२. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१३. विभागीय आयुक्त (सर्व)/जिल्हाधिकारी (सर्व जिल्हे)
१४. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा (सर्व)
१५. विधिमंडळ ग्रंथालय, विधानभवन, मुंबई
१६. मंत्रालयातील प्रशासकीय विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख.
१७. सर्व मंत्रालयीन विभागांतील सर्व आस्थापना शाखा.
१८. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई
१९. निवडनस्ती, कार्यासन १३, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय मुंबई ३२.